

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY BIEGŁYCH REWIDENTÓW W KADENCJI 2007-2011

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów (dalej też: „*Krajowa Rada*”, „*Rada*”, „*KRBR*”) V kadencji została wybrana przez VI Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów w dniu 30 czerwca 2007 r. Ukonstytuowanie się Rady nastąpiło podczas pierwszego posiedzenia w dniu 6 lipca 2007 r. Rada funkcjonowała w składzie przedstawionym w załączniku nr 1 do sprawozdania.

W okresie od dnia 30 czerwca 2007 r. do dnia 31 marca 2011 r. odbyło się 57 posiedzeń Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. W tym czasie Krajowa Rada podjęła 4 000 uchwał, 1 262 postanowienia oraz wydała 33 komunikaty.

Minioną kadencję zdominowały kwestie związane z wejściem w życie nowej ustawy regulującej zawód biegłego rewidenta i funkcjonowanie podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, która wdrożyła do polskiego prawodawstwa zapisy dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w *sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (...)*. Początkowy okres działania Rady podporządkowany był kwestiom organizacyjnym, takim jak powołanie komisji, za pomocą których Rada realizowała swe zadania w czasie całej kadencji (komisje te opisano w załączniku nr 2 do sprawozdania), ustalenie harmonogramu posiedzeń oraz podjęcie uchwał niezbędnych do sprawnego funkcjonowania samorządu. Merytorycznie natomiast działania Krajowej Rady skupiały się głównie wokół planowanej zmiany ustawy z dnia 13 października 1994 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie*. W okresie tym wypracowywano uwagi do projektu nowej ustawy, a następnie do kolejnych jego wersji. W tym czasie Rada poświęciła sporo miejsca na dyskusje o przyszłości samorządu i kreowaniu wizerunku publicznego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów (dalej też: „*Izba*”, „*KIBR*”). Realizując postulaty pojawiające się od poprzedniej kadencji podjęto decyzję o nawiązaniu współpracy z profesjonalną agencją public relations, do której zadań należy, m.in. wspieranie organów KIBR w zakresie polityki komunikacyjnej samorządu oraz w zakresie kształtowania jego wizerunku. Zwieńczeniem tych dyskusji było ogłoszenie przetargu, a następnie w jego wyniku wybór Agencji LIGNAR PR, z którą podpisano umowę w marcu 2009 r.

Zadania zrealizowane przez samorząd przy pomocy Agencji LIGNAR PR zostały opisane w załączniku nr 14 do sprawozdania.

W dniu 6 czerwca 2009 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 7 maja 2009 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym* (dalej też: „*nowa ustawa*”, „*ustawa*”). W związku z powyższym, od tego momentu, działania Rady skoncentrowały się na dostosowaniu dotychczas obowiązujących regulacji prawnych do nowych przepisów, a także na opracowaniu nowych, wymaganych ustawą, dokumentów. Był

to szczególnie pracowity okres, a zmiany, jakie przyniosła nowa ustawa, objęły praktycznie cały zakres funkcjonowania samorządu.

Przepisy nowej ustawy przyniosły wiele zmian dla biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych, do badania sprawozdań finansowych (dalej też: „*podmioty uprawnione*” „*podmioty*”, „*firmy audytorskie*” zarówno w zakresie ewidencji, kontroli i systemu zapewniania jakości, szkoleń obligatoryjnych, postępowania dyscyplinarnego, jak i w zakresie niezależności, odpowiedzialności cywilnej podmiotu, w końcu określenia wymagań, które muszą być spełnione, aby podmiot mógł badać jednostki zainteresowania publicznego. Zmiany dotyczyły także kandydatów na biegłych rewidentów oraz sposobu funkcjonowania KIBR. Przede wszystkim jednak ustawa powołała organ nadzoru publicznego – Komisję Nadzoru Audytowego (dalej też: „*KNA*”, „*organ nadzoru*”, „*organ nadzoru publicznego*”). Wszystkie te zmiany przełożyły się na działania Krajowej Rady.

Zgodnie z nową ustawą w skład Komisji Nadzoru Audytowego wchodzi dwóch przedstawicieli KIBR, rekomendowanych przez Krajową Radę. KRBR rekomendowała w dniu 1 czerwca 2009 r. Bogdana Dębickiego i Marię Rzepnikowską. Osoby te zostały powołane przez Ministra Finansów w dniu 2 lipca 2009 r. w skład Komisji Nadzoru Audytowego. Do zadań nowego organu należy sprawowanie nadzoru publicznego nad: wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, działalnością podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz działalnością KIBR.

W myśl nowych przepisów dotychczasowe uchwały organów KIBR zachowały moc, z wyjątkiem uchwał podlegających zatwierdzeniu przez KNA, które miały zostać przekazane do organu nadzoru do dnia 6 sierpnia 2009 r. oraz uchwał wymagających dostosowania do nowych przepisów. Na dostosowanie organy KIBR miały czas do dnia 6 grudnia 2009 r. Krajowa Rada została więc zobowiązana do przygotowania, praktycznie w okresie dwóch miesięcy, tak ważkich dla środowiska biegłych rewidentów dokumentów, jak: krajowe standardy rewizji finansowej, zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów, zasady wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, zasady obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz zakres tematyczny i minimalna liczba godzin tego doskonalenia, a także zasady uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania szkoleń oraz regulamin postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów. Dwumiesięczny termin na przygotowanie ww. dokumentów okazał się niewystarczający w przypadku krajowych standardów rewizji finansowej, których materia jest na tyle obszerna i trudna, iż w tak krótkim czasie nie udało się wypracować jednolitego dokumentu. Stąd wynikały opóźnienia w ich wprowadzeniu. Powodem było także zgłoszenie przez KNA uwag, a w efekcie niezatwierdzenie pierwszej, przyjętej przez KRBR, wersji standardów.

Więcej informacji na temat przyjęcia krajowych standardów rewizji finansowej znajduje się w załączniku nr 4 do sprawozdania.

Pozostałe dokumenty zostały przygotowane przez KRBR w ustawowym terminie, choć z różnych przyczyn nie były zatwierdzane przez KNA i wymagały ponownego uchwalenia. Powodem takiego stanu rzeczy były w znacznej mierze kwestie proceduralne.

W tym okresie na KRBR ciążył także obowiązek przygotowania szeregu dokumentów, dotyczących postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów. Zgodnie z nowymi przepisami Komisja Egzaminacyjna (dalej też: „*KE*”, „*Komisja*”) nie jest już powoływana przez Krajową Radę, a przez Ministra Finansów.

W jej dziewiętnastoosobowym składzie znajduje się 7 przedstawicieli rekomendowanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów spośród biegłych rewidentów. Zgodnie z nową ustawą KRBR rekomendowała w dniu 23 czerwca 2009 r. 7 biegłych rewidentów: Ryszarda Goryckiego, Antoniego Kwasiborskiego, Zbigniewa Messnera, Józefa Pfaffa, Joannę Wielgórską-Leszczyńską, Franciszka Wałę oraz Krystynę Walkowiak-Szwierz. Dotychczasowa, samorządowa Komisja Egzaminacyjna, działała do dnia 6 października 2009 r. Minister Finansów powołał nową Komisję dopiero w dniu 2 grudnia 2009 r. Sytuacja ta spowodowała, że KRBR nie mogła dotrzymać ustawowego terminu uchwalenia dokumentów postępowania kwalifikacyjnego, których projekty są inicjowane przez Komisję Egzaminacyjną, a regulamin Komisji Egzaminacyjnej jest uchwalany w porozumieniu z KE. Przyjmowanie ww. dokumentów nastąpiło niezwłocznie po ich przygotowaniu przez nowo powołaną KE.

Więcej informacji na temat uchwalania dokumentów związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów na biegłych rewidentów znajduje się w dalszej części sprawozdania oraz w załączniku nr 5.

Nowa ustawa nie nałożyła wprost obowiązku zwołania Zjazdu, jednak konieczność taka zaistniała z uwagi na zapis o utracie mocy – z dniem 6 grudnia 2009 r. – uchwał organów KIBR (w tym też Zjazdu) wymagających dostosowania do nowych przepisów. Niezbędnym stało się więc również uchwalenie nowego statutu KIBR, podstawowych zasad gospodarki finansowej KIBR oraz zasad ustalania składek członkowskich biegłych rewidentów. KRBR podjęła decyzję o zwołaniu w dniach 23-24 listopada 2009 r. w Jachrance k. Warszawy Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów (dalej też: „NKZBR, „Nadzwyczajny Zjazd”, „Zjazd”). W Zjeździe brali udział delegaci wybrani na VI Zjazd, który odbył się w roku 2007. Nadzwyczajny Zjazd przyjął podstawowe zasady gospodarki finansowej i zasady ustalania składek członkowskich, ale z uwagi na dużą liczbę poprawek do projektu statutu postanowił ogłosić przerwę w obradach i w tym czasie wypracować projekt tego dokumentu. Obrady zostały wznowione w dniach 21-22 marca 2010 r. W styczniu 2010 r. Komisja Nadzoru Audytowego, której przekazano przyjęte przez Nadzwyczajny Zjazd w listopadzie 2009 r. dokumenty, wezwała ten organ do ich uchylenia i podjęcia nowych uchwał. Zdaniem KNA przyjęcie podstawowych zasad gospodarki finansowej oraz zasad ustalania składek członkowskich przed uchwaleniem statutu KIBR stanowiło naruszenie prawa. W związku z powyższym NKZBR uchwalił podczas drugiej części swych obrad: statut KIBR i ponownie wspomniane powyżej dokumenty. Dokumenty te zostały zatwierdzone przez KNA i zamieszczone na stronie internetowej samorządu.

Wraz z uchwaleniem przez Zjazd ww. dokumentów powstał obowiązek dostosowania do nich funkcjonujących już uchwał i postanowień. W okresie tym, m.in. pracowano nad regulaminem działania Regionalnych Oddziałów KIBR (dalej też: „RO KIBR”), regulaminem działania KRBR, regulaminem gospodarki finansowej KIBR, a także nad określeniem wzoru planu finansowego KIBR, w tym wzoru planu dla RO KIBR.

Szczególną uwagę poświęcono wypracowaniu nowej koncepcji finansowania regionalnych oddziałów. W uprzednim stanie prawnym, tj. przed wejściem w życie nowej ustawy regionalne oddziały były finansowane z części wpływów ze składek członkowskich biegłych rewidentów oraz opłat z tytułu nadzoru, wnoszonych przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych. Nowe przepisy uniemożliwiają przekazywanie regionalnym oddziałom części opłat z tytułu nadzoru,

ponieważ określają, że opłata ta jest przeznaczona na częściowe finansowanie funkcjonowania systemu nadzoru publicznego.

KRBR podjęła więc uchwałę w sprawie zasad finansowania regionalnych oddziałów KIBR, w której określiła, że w celu zapewnienia środków na finansowanie działalności statutowej oddziały otrzymują 75% wpływów z tytułu składek członkowskich od biegłych rewidentów należących do danego oddziału. Jednocześnie dla złagodzenia skutków zmniejszenia wpływów regionalnych oddziałów i zapewnienia czasu na pozyskanie dochodów własnych z innych źródeł, postanowiono iż w latach 2010-2013, jako okresie przejściowym, KRBR będzie przekazywała RO KIBR dodatkowe środki w wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy środkami należnymi wg nowych zasad (tj. pochodzących ze składek członkowskich), a wysokością przychodów, jakie regiony otrzymały w 2009 r., tj. ostatnim roku, w którym finansowano działalność regionalnych oddziałów wg starych zasad. Przewidziano dla oddziałów dodatkowe środki w kolejnych latach w wysokości: w 2010 r. – 100%, w 2011 r.– 75%, w 2012 r.– 50% i w 2013 r.– 25% kwoty wynikającej z różnicy pomiędzy środkami wg nowych zasad, a wysokością przychodów otrzymywanych wg starych zasad. Dodatkowe środki pokrywane są z funduszu podstawowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

Od początku kadencji Krajowa Rada starała się wypracować rozwiązanie umożliwiające wspieranie biegłych rewidentów, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Ponieważ obowiązująca ustawa nie przewiduje takich możliwości, podjęto decyzję o powołaniu przez członków Krajowej Rady, jako osoby fizyczne, fundacji, której celem będzie wspieranie i aktywizacja zawodowa byłych biegłych rewidentów oraz biegłych rewidentów, którzy zaprzestali czynnej działalności zawodowej, opieka i pomoc społeczna dla członków samorządu i byłych członków, a także działalność w zakresie edukacji i nauki. Celem Rady jest powołanie ww. fundacji do końca kadencji. Zgodnie z projektem statutu fundacji ma ona realizować zadania w szczególności poprzez gromadzenie środków finansowych i rzeczowych pochodzących z dobrowolnych świadczeń osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, organizowanie i wspieranie inicjatyw kulturalnych i naukowych, organizowanie konferencji, szkoleń, kursów, warsztatów i seminariów pozwalających na zdobycie nowych umiejętności i rozwój zainteresowań, skupianie wokół celów fundacji osób i instytucji wspierających oraz ścisłą współpracę z samorządem biegłych rewidentów. Fundacja nie będzie prowadziła działalności gospodarczej. Pierwszą radę fundacji mają stanowić jej założyciele, natomiast każda nowo wybrana Krajowa Rada ma wstępować we wszelkie prawa i obowiązki rady fundacji.

Pomimo znacznego zwiększenia obowiązków wynikających z wprowadzenia nowej ustawy KRBR nie zaprzestała kontynuowania prac na forum międzynarodowym, m.in. intensywnie włączono się w proces konsultacji publicznych dotyczących opublikowanej przez Komisję Europejską w 2010 r. zielonej księgi „*Polityka badania sprawozdań finansowych: lekcje wyciągnięte z kryzysu*” (dalej też „*zielona księga*”). KRBR przekazała swoje uwagi do ww. dokumentu Ministerstwu Finansów, a także bezpośrednio do Komisji Europejskiej. Stanowisko Krajowej Rady zamieszczono na stronie internetowej samorządu. Ponadto KRBR była, wraz ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce (dalej też: „SKwP”) oraz Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, współorganizatorem konferencji poświęconej zielonej księdze (więcej informacji znajduje się w załączniku nr 9 do sprawozdania).

W związku z planowanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) wydaniem w 2011 r. projektu nowego standardu „*Prezentacja Sprawozdań Finansowych*” w dniu 26 listopada 2010 r. KRBR wraz z SKwP wsparły organizację odbywającej się w Warszawie konferencji, której celem było zebranie opinii na temat wstępnego projektu standardu. Organizatorami przedsięwzięcia były: Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej – EFRAG (*ang. European Financial Reporting Advisory Group*) oraz polski Komitet Standardów Rachunkowości (więcej informacji znajduje się w pkt II.6 załącznika nr 3 do sprawozdania).

KRBR kontynuowała także prace na forum Międzynarodowej Federacji Księgowych – IFAC (*ang. International Federation of Accountants*) oraz Federacji Europejskich Księgowych - FEE (*ang. Federation of European Accountants*), biorąc udział m.in. w pracach dotychczasowych grup roboczych FEE: ds. etyki, ds. rachunkowości oraz ds. rewizji finansowej, a także w pracach nowych: ds. małych i średnich przedsiębiorstw oraz małych i średnich firm audytorskich i ds. sektora publicznego. Reprezentanci KRBR uczestniczyli także w pracach Europejskich Organizacji Ustalających Standardy Rewizji Finansowej – EASS (*ang. European Auditing Standards Setters*) oraz Grupy Ekspertów Technicznych przy EFRAG. Rozwijano także współpracę bilateralną oraz uzyskano członkostwo w Międzynarodowym Stowarzyszeniu ds. Edukacji i Badań w zakresie Rachunkowości – IAAER (*ang. International Association for Accounting Education & Research*) oraz Międzynarodowej Federacji Ekspertów Księgowych Krajów Frankofońskich – FIDEF (*fr. Fédération Internationale des Experts-Comptables Francophones*).

Więcej informacji na temat działalności KRBR na arenie międzynarodowej znajduje się w pkt IV załącznika nr 3 do sprawozdania.

W minionej kadencji KRBR poświęciła sporo miejsca działalności szkoleniowej organizując specjalistyczne szkolenia dla biegłych rewidentów z zakresu prowadzenia ksiąg rachunkowych spółdzielni mieszkaniowych, problematyki badania sprawozdań finansowych w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, krajowych standardów rewizji finansowej, czy zagadnień związanych z badaniem sprawozdań finansowych samorządów terytorialnych, a także seminaria z partnerami zagranicznymi w ramach umów z organizacjami biegłych rewidentów z Francji, Rumunii, Ukrainy i Wielkiej Brytanii.

Więcej informacji na temat prowadzenia przez KRBR działalności wydawniczej i szkoleniowej znajduje się w załączniku nr 9 do sprawozdania.

Kontynuowano organizowanie dorocznych konferencji audytingu, w tym przygotowano X – jubileuszową – konferencję, którą honorowym patronatem objął Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Gospodarki Waldemar Pawlak.

Więcej na temat organizacji dorocznych konferencji audytingu znajduje się w załączniku nr 12 do sprawozdania.

Do zadań Krajowej Rady w upływającej kadencji należy także zorganizowanie XI Zjazdu Prezesów Izb Biegłych Rewidentów Czech, Polski, Słowacji i Węgier, który odbędzie się w dniach 1-3 czerwca 2011 r. w Gdańsku. Spotkanie poświęcone będzie, m.in. kwestiom dotyczącym systemu zapewniania jakości w firmach audytorskich, funkcji i roli organów nadzoru publicznego, finansowania działalności organizacji zawodowych, ograniczenia odpowiedzialności biegłych rewidentów, etyki zawodowej, rynku

audytorskiego w dobie kryzysu finansowego oraz wyzwań dla biegłych rewidentów w świetle zielonej księgi.

Do nadzwyczajnych działań realizowanych przez KRBR w minionej kadencji należała realizacja projektu *Budowa zdolności instytucjonalnych i prawnych na poziomie krajowym w zakresie sprawozdawczości finansowej i audytu w sektorze prywatnym*. Projekt ten realizowany jest w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, a KIBR uczestniczy, m.in. w zadaniach obejmujących: przeszkolenie z zakresu MSRF wszystkich „czynnych” zawodowo biegłych rewidentów, przeszkolenie z metodologii prowadzenia kontroli kontrolerów zawodowych i wizytatorów KIBR, budowę systemu informatycznego wspomagającego realizację zdań wynikających z dyrektywy 2006/43/WE, a także kontynuację, rozpoczętego już w ramach umowy zwartej w 2005 r. i dotyczącej grantu IDF nr TF054298, szkolenia z zakresu MSSF przeznaczonego głównie dla wykładowców obligatoryjnych doskonań zawodowych.

Więcej na temat projektu i realizowanych w jego ramach działań znajduje się w załączniku nr 9 do sprawozdania.

Koniec kadencji to głównie praca nad uwagami do projektu *założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym oraz o zmianie ustawy o rachunkowości*, które zostały upublicznione w dniu 7 marca 2011 r. Krajowa Rada powołała ze swoich członków zespół, którego celem było wypracowanie stanowiska na podstawie uwag zgłaszanych przez organy KIBR, regionalne oddziały oraz poszczególnych członków samorządu. Projekt założeń jest dostępny na stronie internetowej KIBR, poprzez którą Krajowa Rada zwróciła się do środowiska z prośbą o wyrażanie opinii. Z uwagi na krótki termin przekazywania uwag do projektu była to jedyna możliwość zasięgnięcia opinii biegłych rewidentów.

Miniona kadencja upłynęła nie tylko na realizacji zadań już wymienionych, ale też na wykonywaniu przez Radę jej zadań ustawowych oraz realizacji celów nakreślonych w uchwale nr 1 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z 30 czerwca 2007 r. *w sprawie programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2007 – 2011*.

Przepisy ustawy z dnia 7 maja 2009 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym* obligują Krajową Radę Biegłych Rewidentów w szczególności do:

- 1) wykonywania uchwał Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów;
- 2) reprezentowania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych;
- 3) ustanawiania w formie uchwał:
 - a) krajowych standardów rewizji finansowej,
 - b) zasad wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
 - c) zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów,
 - d) regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów,
 - e) zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów,
 - f) regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej,
 - g) regulacji z zakresu działania Komisji Egzaminacyjnej (ramowego harmonogramu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, określającego miejsce i termin

przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów, a także egzaminu z prawa gospodarczego dla osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 i 4 ustawy; szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów, uwzględniającego dziedziny, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy; wysokości opłat za poszczególne egzaminy oraz wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej, trybu powoływania egzaminatorów oraz wysokości przysługującego im wynagrodzenia; warunków udzielania zwolnień, o których mowa w art. 9 ust. 5 i 6 ustawy; zasad dokumentowania praktyki i aplikacji, zakresu, trybu i zasad innych działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej oraz postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów);

- 4) podejmowania uchwał o wpisie i skreśleniu z rejestru lub listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
- 5) prowadzenia rejestru i listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
- 6) wydawania legitymacji biegłego rewidenta;
- 7) określania wysokości opłat z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
- 8) określania wysokości opłat rocznych z tytułu nadzoru, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zasad ich podziału;
- 9) określania wysokości składek członkowskich biegłych rewidentów;
- 10) ustalania kryteriów oraz nadawania uprawnień dla jednostek przeprowadzających obowiązkowe doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów;
- 11) rozpatrywania i zatwierdzania rocznego planu finansowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i sprawozdania z jego wykonania oraz zatwierdzania rocznych planów finansowych regionalnych oddziałów KIBR;
- 12) prowadzenia działalności wydawniczej i szkoleniowej;
- 13) opiniowania projektów aktów normatywnych z dziedziny prawa gospodarczego;
- 14) podejmowania uchwał o nakładaniu na podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych kary pieniężnej i o zakazie wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres od 6 miesięcy do lat 3, w przypadkach przewidzianych w ustawie;
- 15) podejmowania innych uchwał, które uzna za celowe do właściwego funkcjonowania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

W minionej kadencji Krajowa Rada Biegłych Rewidentów wykonywała następujące zadania w tym zakresie:

Wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów

VI Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów podjął następujące uchwały:

- *nr 1 w sprawie programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2007 – 2011,*
- *nr 2 w sprawie zmiany uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2002 r. w sprawie zasad ustalania składki członkowskiej biegłych rewidentów oraz zasad ustalania opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru,*

- nr 3 w sprawie zmiany uchwały nr 2 z dnia 29 czerwca 2003 r. V Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w sprawie zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów,
- nr 4 w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów,
- nr 5 w sprawie doskonalenia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów,

a także następujące stanowiska:

- w sprawie trybu prac nad aktami prawnymi regulującymi zagadnienia rachunkowości oraz działalność biegłych rewidentów i ich samorządu,
- w sprawie zmiany regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów,
- w sprawie godziwej wartości świadczeń biegłych rewidentów

oraz zalecenie, w którym zobowiązano Krajową Radę Biegłych Rewidentów do ponownego przeanalizowania wniosków i uwag zgłoszonych do Komisji ds. przygotowania dokumentów zjazdowych przed walnymi zgromadzeniami biegłych rewidentów regionalnych oddziałów i po tych zgromadzeniach w 2007 r., a także zgłoszonych na VI Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów, w toku opracowywania statutu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i innych dokumentów wymagających zmian, w związku z wejściem w życie przepisów ustawy wprowadzającej do polskiego porządku prawnego przepisy dyrektywy 2006/43/WE. Zgodnie z zaleceniem wnioski te powinny być zostać uwzględnione w toku opiniowania projektu nowej ustawy. KRBR powierzyła przegląd ww. wniosków powołanej przez siebie Komisji organizacyjnej. W dniach 9-10 października 2007 r. w Jachrance odbyło się spotkanie przedstawicieli zarządów regionalnych oddziałów KIBR (obecnie regionalnych rad biegłych rewidentów), w trakcie którego m.in. ponownie omówiono ww. wnioski. Komisja organizacyjna, uwzględniając dyskusję jaka odbyła się podczas przedmiotowego spotkania, pogrupowała wnioski, dzieląc je z punktu widzenia możliwości ich realizacji, na te, które zostały już wykonane, wnioski niekwalifikujące się do realizacji (np. z powodu sprzeczności z prawem), wnioski możliwe do realizacji po odpowiedniej zmianie przepisów prawa oraz wnioski do zrealizowania. Następnie wnioski te zostały przekazane – powołanej przez Radę – Komisji do opiniowania aktów prawnych, która wykorzystwała je w toku przygotowywania stanowiska KIBR w sprawie projektu ustawy *o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym*.

Z uwagi na wejście w życie z dniem 6 czerwca 2009 r. nowej ustawy wiele z uchwał podjętych przez VI Zjazd straciło moc, bądź też ich zapisy stały się nieaktualne i nie mogły być dalej realizowane. Dotyczyło to następujących uchwał:

- nr 2 w sprawie zmiany uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2002 r. w sprawie zasad ustalania składki członkowskiej biegłych rewidentów oraz zasad ustalania opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru,
- nr 3 w sprawie zmiany uchwały nr 2 z dnia 29 czerwca 2003 r. V Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w sprawie zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów,
- nr 4 w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów,
- nr 5 w sprawie doskonalenia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

Powyższe uchwały zostały zastąpione nowymi, o czym mowa jest w dalszej części sprawozdania, w załącznikach opisujących poszczególne zagadnienia.

Realizacja stanowisk VI Zjazdu wyglądała w sposób następujący:

Stanowisko w sprawie trybu prac nad aktami prawnymi regulującymi zagadnienia rachunkowości oraz działalność biegłych rewidentów i ich samorządu

VI Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów wyraził zaniepokojenie dotychczasową praktyką prac legislacyjnych polegającą na nieupublicznianiu projektów aktów prawnych regulujących zagadnienia rachunkowości oraz działalność biegłych rewidentów i ich samorządu. W trosce o dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i jakością stanowionego prawa VI Zjazd zobowiązał Krajową Radę Biegłych Rewidentów do podjęcia wszelkich niezbędnych działań zmierzających do zagwarantowania prawa do konsultacji rozwiązań prawnych na etapie ich tworzenia, umożliwienia prowadzenia publicznej debaty i szerokiej konsultacji z udziałem zainteresowanych środowisk zawodowych i ich korporacji. Ww. prawo zapewniają przepisy ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a organem kompetentnym do regulowania ostatecznych rozwiązań w tej materii jest Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z ww. ustawą projekty aktów prawnych podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), z chwilą przekazania ich do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. KRBR podjęła decyzję o włączeniu samorządu w proces bieżącego monitorowania powyższych aktów. W okresie sprawozdawczym położono szczególny nacisk na monitorowanie BIP i zwracanie uwagi, powołanej przez Krajową Radę Komisji do opiniowania aktów prawnych, na te projekty dokumentów, które są interesujące z punktu widzenia profesji biegłego rewidenta. Zwrócono się także o współdziałanie w tym zakresie do wszystkich członków organów KIBR oraz regionalnych oddziałów KIBR.

Więcej informacji o działaniach KRBR w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych z dziedziny prawa gospodarczego zaprezentowano w pkt XV załącznika nr 3 do sprawozdania.

Stanowisko w sprawie zmiany regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów

VI Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów – w związku z podjęciem przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów poprzedniej kadencji uchwały umożliwiającej udział w postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów (jako obrońców obwinionego i pełnomocników pokrzywdzonego) – zobowiązał Krajową Radę V kadencji do podjęcia działań mających na celu zmianę tego regulaminu, która zagwarantuje, że funkcję obrońcy i pełnomocnika będzie mógł pełnić wyłącznie biegły rewident. Zjazd wyraził pogląd, iż udział adwokata w postępowaniu dyscyplinarnym wobec biegłego rewidenta nie przyczynia się do wyjaśnienia meritum sprawy, a jedynie do podnoszenia zagadnień natury proceduralnej – co skutkuje przewlekłością postępowań i w konsekwencji ich przedawnianiem. W związku z wejściem w życie nowej ustawy określającej, iż „obwiniony może ustanowić nie więcej niż trzech obrońców, spośród członków

Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, adwokatów lub radców prawnych, na każdym etapie postępowania” postulat ten przestał być aktualny.

Więcej informacji o działaniach KRBR w zakresie uchwalania regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów zaprezentowano w dalszej części sprawozdania.

Stanowisko w sprawie godziwej wartości świadczeń biegłych rewidentów

Stanowisko to zostało skierowane do biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i nie wymagało realizacji przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów wykonywała uchwałę VI Zjazdu w sprawie *„Programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2007-2011”*, który za główne zadanie samorządu biegłych rewidentów uznał *„dbałość o wysoce profesjonalne i etyczne wykonywanie zawodu przez biegłych rewidentów oraz świadczenie usług przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych, służące podnoszeniu bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, co pozwoli na upowszechnianie w społeczeństwie wizerunku biegłego rewidenta jako niezależnego, godnego zaufania fachowca”*. Sprecyzował też niżej wymienione szczegółowe zadania:

- dążenie biegłych rewidentów do zapewnienia wysokiej jakości świadczonych usług i wspieranie tego dążenia przez organy Izby i jej regionalne oddziały,
- wyjaśnianie społeczeństwu znaczenia audytu i innych usług wykonywanych przez biegłych rewidentów oraz konstruktywna rola samorządu w przygotowywaniu i opiniowaniu prawa gospodarczego, szczególnie z zakresu rewizji finansowej, rachunkowości i podatków,
- sprawne funkcjonowanie nadzoru samorządowego nad przestrzeganiem przez biegłych rewidentów i przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych zasad etyki zawodowej i zasad wykonywania usług oraz współpraca z organem nadzoru publicznego,
- ochrona interesów zawodowych i dbałość o sprawne funkcjonowanie samorządu.

Efekty działań Krajowej Rady zainspirowane uchwałą VI Zjazdu w sprawie *„Programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2007-2011”* przedstawiono w załączniku nr 3 do sprawozdania. Niektóre postulaty programu są tematycznie zbliżone do zadań ustawowych Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przy takiej zbieżności szczegółowe informacje o wykonywaniu zadań zostały zawarte w jednym z załączników do sprawozdania.

Reprezentowanie Krajowej Izby Biegłych Rewidentów wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych

Więcej informacji o działaniach KRBR w zakresie reprezentowania Krajowej Izby wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych zaprezentowano w załączniku nr 3 do sprawozdania.

Ustanawianie krajowych standardów rewizji finansowej i zasad wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Problematykę stanowienia przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów krajowych standardów rewizji finansowej oraz zasad wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych przedstawiono w załączniku nr 4 do sprawozdania.

Ustanawianie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów

Problematykę stanowienia przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów przedstawiono w pkt I.2. załącznika nr 3 do sprawozdania.

Ustanawianie regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów

W minionej kadencji, w okresie obowiązywania ustawy z dnia 13 października 1994 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie* (tj. do dnia 5 czerwca 2009 r.) organem kompetentnym do ustanawiania regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów była Krajowa Rada Biegłych Rewidentów. Po wejściu w życie nowej ustawy (tj. od dnia 6 czerwca 2009 r.) kompetencje te pozostały w dalszym ciągu w gestii Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, z tą jednak zmianą, że aktualnie regulamin postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów podlega zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Audytowego.

Na mocy nowych przepisów KRBR została zobligowana do przekazania KNA, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 6 sierpnia 2009 r.), m.in. uchwały w sprawie regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów. Dotychczasowy regulamin, zgodnie z zapisem nowej ustawy, utracił moc z dniem 6 grudnia 2009 r.

KRBR podjęła uchwałę w sprawie regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów w dniu 21 lipca 2009 r., jednak Komisja Nadzoru Audytowego uchwały tej nie zatwierdziła. W efekcie KRBR podjęła ponownie uchwałę w sprawie regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów w dniu 3 listopada 2009 r., która ponownie nie została zatwierdzona przez KNA. Krajowa Rada kolejny raz podjęła uchwałę w sprawie regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów w dniu 16 lutego 2010 r. Komisja Nadzoru Audytowego zatwierdziła uchwałę w dniu 31 marca 2010 r. i uchwała ta została zamieszczona na stronie internetowej samorządu.

Ustanawianie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów oraz ustalanie kryteriów i nadawanie uprawnień dla jednostek przeprowadzających obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów

W okresie obowiązywania ustawy z dnia 13 października 1994 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie* (tj. do dnia 5 czerwca 2009 r.) organem kompetentnym do ustanawiania zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów był Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. Po wejściu w życie nowej ustawy (tj. od dnia 6 czerwca 2009 r.) kompetencje te zostały przeniesione na Krajową Radę Biegłych Rewidentów, a uchwała w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów podlega zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Audytowego. Na mocy nowej ustawy KRBR została zobligowana do przekazania KNA, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 6 sierpnia 2009 r.), m.in. uchwały w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów. Dotychczasowe zasady, zgodnie z zapisem nowej ustawy, traciły moc z dniem 6 grudnia 2009 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w dniu 3 sierpnia 2009 r., jednak Komisja Nadzoru Audytowego uchwały tej nie zatwierdziła. W efekcie KRBR podjęła ponownie uchwałę w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w dniu 3 listopada 2009 r., która została zatwierdzona przez Komisję Nadzoru Audytowego w dniu 14 grudnia 2009 r., a następnie zamieszczona na stronie internetowej samorządu.

Nowa ustawa obliguje także Krajową Radę do ustalania kryteriów oraz nadawania uprawnień dla jednostek przeprowadzających obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów, a także do określania w formie uchwał, zatwierdzanych przez KNA: zakresu tematycznego oraz minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów i zasad uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (w starym stanie prawnym liczbę godzin oraz zasady uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego regulowała uchwała nr 4 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, natomiast nadawanie uprawnień do przeprowadzania szkoleń oraz określanie zakresu tematycznego należało do kompetencji KRBR). Uchwały w sprawie ustalenia wykazu jednostek uprawnionych do przeprowadzenia obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów, jak również uchwały w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego i w sprawie założeń organizacyjno-programowych obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów, dotyczące szkoleń w poszczególnych latach, podejmowane były przez Krajową Radę każdego roku.

Więcej na ten temat znajduje się w pkt III załącznika nr 3 do sprawozdania.

Na mocy nowej ustawy KRBR została zobligowana do przekazania KNA, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 6 sierpnia 2009 r.), m.in. uchwał: w sprawie zakresu tematycznego oraz minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów oraz w sprawie zasad uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dotychczasowe rozwiązania prawne, zgodnie z zapisem nowej ustawy, traciły moc z dniem 6 grudnia 2009 r.). KRBR podjęła ww. uchwały w dniu 3 sierpnia 2009 r., jednak Komisja Nadzoru Audytowego uchwał tych nie zatwierdziła. W efekcie KRBR podjęła ponownie uchwały w sprawie zakresu tematycznego oraz minimalnej

liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów oraz w sprawie zasad uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w dniu 3 listopada 2009 r., które zostały zatwierdzone przez Komisję Nadzoru Audytowego w dniu 14 grudnia 2009 r., a następnie zamieszczone na stronie internetowej samorządu.

W obecnym stanie prawnym obowiązek szkolenia nie jest już uzależniony od wykonywania przez biegłego rewidenta zawodu i wynosi dla wszystkich 40 godzin rocznie. Rada uchwała do 31 marca każdego roku zakres tematyczny szkolenia na rok następny i publikuje go wraz ze wskazówkami organizacyjno-metodycznymi na stronie internetowej KIBR. Okresem rozliczeniowym odbycia obligatoryjnego doskonalenia jest rok kalendarzowy (w poprzednim stanie prawnym był to cykl dwuletni). W nowym stanie prawnym pozostawiono możliwość zwalniania ze szkolenia biegłego rewidenta z uwagi na szczególne przypadki losowe oraz możliwość uznania obowiązku szkolenia za spełniony na podstawie wglądu w dorobek biegłego rewidenta w pracy naukowej i piśmiennictwie fachowym, w pracy dydaktycznej oraz w pracach legislacyjnych w dziedzinie rachunkowości i rewizji finansowej. Brak jest natomiast dotychczasowej możliwości zwolnienia ze szkolenia biegłych rewidentów „nieczynnych” zawodowo i utrzymujących się wyłącznie ze świadczeń społecznych. Jednostkami uprawnionymi do przeprowadzania seminariów są: KIBR oraz – po nadaniu uprawnienia przez Radę – podmioty audytorskie, które prowadzą działalność szkoleniową w zakresie rachunkowości i rewizji finansowej, a także jednostki wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych. Lista jednostek, którym nadawane są uprawnienia jest publikowana na stronie internetowej KIBR do dnia 30 września każdego roku.

W związku z koniecznością przejścia od dnia 1 stycznia 2010 r. na roczny cykl rozliczania obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego Krajowa Rada przyjęła komunikat, w którym poinformowała, że w roku 2009, który był rokiem przejściowym, biegli rewidenci zobowiązani byli odbyć szkolenie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 grudnia 2009 r. KRBR wydała także komunikat przypominający, że spełnieniem obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów jest udział w szkoleniach w wymiarze minimum 40 godzin lekcyjnych rocznie, w modułach obejmujących zarówno zakres rachunkowości, jak i rewizji finansowej.

W październiku 2010 r. KRBR, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska biegłych rewidentów, dokonała zmian w uchwale w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Dopuszczono możliwość, by biegli rewidenci niewykonyjący zawodu, którzy utrzymują się wyłącznie z emerytury lub renty, mogli ubiegać się o zwolnienie z obowiązku szkolenia. KNA nie zatwierdziła jednak powyższej zmiany argumentując, że rozwiązanie umożliwiające uzyskanie czasowego zwolnienia z wypełnienia ustawowego obowiązku jest wadliwe i narusza interes publiczny. W uzasadnieniu podkreślono, iż odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego stanowi podstawowy obowiązek biegłego rewidenta, tym samym uznać należy za niedopuszczalne regulowanie – na podstawie uchwały KRBR – kwestii czasowego zwolnienia określonej grupy biegłych rewidentów z tego obowiązku. Wg KNA każdy biegły rewident zobowiązany jest do realizacji nałożonych na niego obowiązków, a sam fakt niewykonywania zawodu nie może uzasadniać z ich zwolnienia. W szczególności dotyczy to stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, ponieważ odbycie w okresie niewykonywania zawodu szkoleń daje gwarancję wysokiej jakości świadczonych usług w momencie ponownego podjęcia pracy.

KRBR podjęła także próbę zmiany uchwały w sprawie zakresu tematycznego i minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów. W uchwale zmieniającej przyjęto, że udział biegłego rewidenta w obligatoryjnym szkoleniu organizowanym przez uprawnione jednostki stanowi nie mniej niż 24 godziny lekcyjne (pozostałe godziny szkolenia, uzupełniające wymaganą uchwałą KRBR liczbę 40 godzin, biegły rewident może realizować poprzez udział w innych formach szkolenia z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej). Zdaniem KRBR powyższe rozwiązanie jest zgodne z wymogami Międzynarodowego Standardu Edukacyjnego *7 Ustawiczny rozwój zawodowy*. KNA nie zatwierdziła powyższej zmiany uznając, że narusza ona ustawę z dnia 7 maja 2009 r., gdyż ustawa definiuje obligatoryjne doskonalenie, jako odbycie odpowiedniego szkolenia z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej przeprowadzonego przez uprawnione jednostki. Zdaniem KNA nie można więc uznawać za wypełnienie ustawowego obowiązku w zakresie odbycia tego szkolenia udziału biegłego rewidenta w innych formach szkolenia nieprzeprowadzanych przez uprawnione jednostki.

W związku z niezatwierdzeniem przez KNA powyższych zmian uchwał Krajowa Rada zmuszona była do ich uchylenia w dniu 14 grudnia 2010 r.

W marcu 2011 r. KRBR dokonała zmian w uchwale w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów wprowadzając możliwość przedłużenia terminu do złożenia wniosku o zwolnienie lub uznanie obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego za spełniony. Termin ten upływa z dniem 15 stycznia roku następującego po roku, za który biegły rewident ubiega się o zwolnienie lub uznanie szkolenia. Wprowadzając zmianę KRBR dopuściła możliwość przedłużenia tego terminu na prośbę wnioskodawcy, jeżeli uprawdopodobni on, że uchybienie nastąpiło bez jego wyłącznej winy i przedłoży wniosek nie później niż do końca lutego. KNA zatwierdziła uchwałę w dniu 19 kwietnia 2011 r.

Ustanawianie regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej oraz innych dokumentów związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów na biegłych rewidentów

W minionej kadencji KRBR działały dwie Komisje Egzaminacyjne. Komisja powołana zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1994 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie* przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz Komisja powołana zgodnie z nową ustawą przez Ministra Finansów. W nowym stanie prawnym Komisja Egzaminacyjna składa się z dziewiętnastu osób, wśród których znajduje się: 10 przedstawicieli Ministra Finansów (w tym 4 osoby niebędące pracownikami Ministerstwa wybrane spośród przedstawicieli środowisk akademickich), 7 przedstawicieli rekomendowanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów (spośród biegłych rewidentów) oraz 2 przedstawicieli rekomendowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W poprzednim stanie prawnym dziedziny egzaminów określone były uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, podejmowaną w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną. Po zmianie przepisów zostały one wyszczególnione w nowej ustawie, która określa, że w procesie postępowania kandydata na biegłego rewidenta ma obowiązywać 10 tematów egzaminacyjnych (egzamin, tak jak i poprzednio składają się z pytań testowych i zadań sytuacyjnych) z zakresu: teorii i zasad rachunkowości, zasad sporządzania sprawozdań finansowych, w tym skonsolidowanych sprawozdań

finansowych, międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej, analizy finansowej, rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej, zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, rewizji finansowej, standardów rewizji finansowej, etyki zawodowej i niezależności biegłego rewidenta, wymogów prawnych, dotyczących badania sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych. Ustawa określa, że w trakcie egzaminu sprawdzana jest także wiedza niezbędna dla rewizji finansowej z zakresu: prawa spółek i ładu korporacyjnego, prawa o postępowaniu upadłościowym i naprawczym, prawa podatkowego, cywilnego, pracy i ubezpieczeń społecznych, bankowego, ubezpieczeniowego, technologii informacyjnych i systemów komputerowych, mikroekonomii i makroekonomii, matematyki i statystyki oraz podstawowych zasad zarządzania finansowego w jednostkach gospodarczych.

Nowy stan prawny przewiduje, że Minister Finansów określa w drodze rozporządzenia warunki przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego, tryb i sposób przeprowadzania egzaminów, tryb i termin wnoszenia odwołań od wyników egzaminów oraz zasady odbywania praktyki i aplikacji. W poprzedniej ustawie obszary te były regulowane uchwałami Krajowej Rady lub wewnętrznymi dokumentami Komisji Egzaminacyjnej. W nowym stanie prawnym Krajowa Rada określa natomiast, w formie uchwał zatwierdzanych przez KNA: ramowy harmonogram przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego (określający miejsce i termin przeprowadzania egzaminów), szczegółowy zakres tematyczny egzaminów, wysokość opłat za nie oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom KE, tryb powoływania egzaminatorów oraz wysokość przysługującego im wynagrodzenia, warunki udzielania zwolnień z egzaminów, zasady dokumentowania praktyki i aplikacji oraz zakres, tryb i zasady innych działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej oraz postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów. Krajowa Rada uchwała także, w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną, regulamin, na podstawie którego działa KE. Uchwała ta wymaga zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Audytowego.

Więcej informacji na temat podejmowania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów uchwał związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów na biegłych rewidentów znajduje się w załączniku nr 5 do sprawozdania.

Prowadzenie ewidencji biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

Nowa ustawa nałożyła na Krajową Radę obowiązek prowadzenia rejestru biegłych rewidentów oraz listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w formie elektronicznej i udostępniania ich na stronie internetowej samorządu (z wyjątkiem danych dotyczących obywatelstwa oraz adresu biegłego rewidenta). Jednocześnie znacznemu rozszerzeniu uległ zakres danych publikowanych w rejestrze i na liście. Dane uzupełniające do rejestru biegli rewidenci mieli obowiązek przekazać w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 6 października br., natomiast podmioty w ciągu 3 miesięcy, tj. do dnia 6 września br. Z kolei Krajowa Rada Biegłych Rewidentów miała 6 miesięcy (tj. do dnia 6 grudnia br.) na dostosowanie rejestru i listy do wymagań ustawy.

W nowych warunkach prawnych lista obejmuje wyłącznie podmioty uprawnione (w starym stanie prawnym lista obejmowała także biegłych rewidentów uprawnionych

do wykonywania zawodu). Zgodnie więc z nową ustawą biegli rewidenci posługują się jednym numerem – numerem wpisu do rejestru. W związku z powyższym KRBR musiała przeprowadzić szereg działań dostosowawczych, które szerzej opisano w załączniku na 13 do sprawozdania.

Zgodnie z nową ustawą biegły rewident może wykonywać zawód po uprzednim pisemnym zawiadomieniu Krajowej Rady o podjęciu i formie wykonywania zawodu, a w szczególności o adresie i nazwie podmiotu uprawnionego, w imieniu którego zawód będzie wykonywał. Wzór zawiadomienia Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określiła w formie uchwały w czerwcu 2009 r. Uchwała ta jednak spotkała się z zastrzeżeniami ze strony KNA, dlatego KRBR ponownie podjęła ww. uchwałę w sierpniu 2009 r., a następnie na skutek ponownych zastrzeżeń KNA, kolejną uchwałę podjęto we wrześniu 2009 r. Uchwała ta została zamieszczona na stronie internetowej samorządu.

Zmianie uległ także wzór legitymacji biegłego rewidenta. Legitymacje wydawane w uprzednim stanie prawnym służyły do potwierdzenia wpisu do rejestru, a także do udokumentowania uprawnień biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych. W nowym stanie prawnym legitymacja stwierdza wyłącznie, że biegły rewident jest wpisany do rejestru. W związku z powyższym Krajowa Rada Biegłych Rewidentów wydała dla wszystkich członków samorządu nowe legitymacje.

W nowym stanie prawnym zmieniła się procedura odwoławcza od uchwał (decyzji) Krajowej Rady. Do dnia 5 czerwca 2009 r. instancją odwoławczą od decyzji KRBR podjętych w I instancji (np. w sprawie skreślenia z rejestru, czy listy) była Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, która rozpatrywała sprawę ponownie. Dalej stronie przysługiwało odwołanie do sądu. Obecnie II instancją jest Komisja Nadzoru Audytowego, do której odwołanie wnosi się za pośrednictwem KRBR. Ta procedura dotyczy wszystkich uchwał, do których stosuje się przepisy Kpa (są to uchwały dotyczące wpisu lub skreślenia z rejestru oraz listy podmiotów, a także uchwały dotyczące nałożenia kary pieniężnej na podmiot). Zmiana procedury również wymagała od KRBR podjęcia działań dostosowawczych.

Znacznemu rozszerzeniu uległy także obowiązki ewidencyjne podmiotów. Poza obowiązkiem uzupełnienia danych podlegających publikacji na liście, podmioty składają – w ciągu 2 miesięcy po upływie roku kalendarzowego – rozszerzone, w stosunku do poprzedniego zakresu, sprawozdanie. Ponadto podmioty uprawnione mają obowiązek informowania Krajowej Rady do dnia 31 stycznia każdego roku – o podpisanych w roku poprzedzającym umowach na wykonanie czynności rewizji finansowej z jednostkami zainteresowania publicznego. Powyższe informacje Krajowa Rada ma obowiązek przekazać w terminie do dnia 15 lutego Komisji Nadzoru Audytowego. W związku z powyższym Krajowa Rada Biegłych Rewidentów przyjęła *komunikat Nr 22/2009 z dnia 13 października 2009 r. w sprawie obowiązującego wzoru sprawozdania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych* oraz *komunikat z Nr 16/2009 z dnia z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie przekazywania przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych informacji o podpisanych umowach na wykonywanie czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego*, którym wprowadzono wzór odpowiedniego formularza (biorąc pod uwagę roczne doświadczenia w składaniu przez podmioty przedmiotowych informacji, w celu wyeliminowania pojawiających się niejasności KRBR zmieniła wzór formularza uchwałą z dnia 2 listopada 2010 r.).

Więcej informacji na temat ewidencji biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych zawiera załącznik nr 6 do sprawozdania, natomiast informacje na temat wdrażania nowej ustawy znajdują się w załączniku nr 13 do sprawozdania.

Stany ewidencyjne na dzień 31 marca 2011 r. zaprezentowano w załącznikach:

- nr 7: biegli rewidenci wpisani do rejestru biegłych rewidentów (według regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów),
- nr 8: podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych wpisane na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych (według regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów).

Określanie wysokości: opłat z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz opłat rocznych z tytułu nadzoru, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zasad ich podziału

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października *o biegłych rewidentach i ich samorządzie* opłata z tytułu nadzoru wnoszona była przez podmioty w wysokości nie wyższej niż 1,5% rocznych przychodów za badanie (przeгляdy) sprawozdań finansowych. Maksymalną wysokość opłaty procentowo regulowała ustawa oraz zasady określone przez Zjazd (*uchwała nr 5 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2002 r. w sprawie zasad ustalania składki członkowskiej biegłych rewidentów oraz zasad ustalania opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru zmieniona uchwałą nr 2 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2007 r.*). Na podstawie tych dokumentów KRBR corocznie podejmowała uchwały, zgodnie z którymi podmioty wносиły opłatę, którą ustalały samodzielnie, jako procent rocznych przychodów za badanie i przeglądy sprawozdań finansowych odpowiednio do udziału tych przychodów w przychodach ogółem za świadczenie usług. W minionej kadencji, na podstawie przepisów prawa obowiązujących do dnia 5 czerwca 2009 r., KRBR określiła wysokość opłaty rocznej na 2008 r. i 2009 r. W latach tych obowiązywały stawki od 1% do 1,5% (liczone od przychodów za usługi badania i przeglądów sprawozdań finansowych) w zależności od udziału przychodów z badania i przeglądów do przychodów ogółem podmiotu.

W nowym stanie prawnym podmioty obowiązane są wnosić opłatę roczną z tytułu nadzoru w wysokości nie wyższej niż 2% rocznych przychodów z tytułu wykonywania czynności rewizji finansowej, jednak nie mniej niż 20% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa GUS za poprzedni rok kalendarzowy. Wysokość opłaty uchwała KRBR (Zjazd ma w swych kompetencjach wyłącznie regulowanie zasad ustalania składek członkowskich). W związku z powyższym w dniu 4 sierpnia 2009 r. KRBR podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru w 2009 r. W uchwale tej określono opłatę roczną z tytułu nadzoru w wysokości 1,25% przychodów z tytułu wykonywania czynności rewizji finansowej (nowe regulacje miały odniesienie do przychodów osiągniętych od dnia 6 czerwca 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r.),

jednak nie mniej niż 294 zł. Jednocześnie w uchwale zobowiązano podmioty do rozliczania opłaty za okresy kwartalne, co stanowiło kontynuację przepisów dotychczas obowiązujących. KNA zgłosiła zastrzeżenia do ww. rozwiązania, argumentując, że podjęta przez Radę uchwała ma dotyczyć wyłącznie wysokości opłaty z tytułu nadzoru nie zaś sposobu jej wnoszenia. W związku z powyższym w dniu 13 października 2009 r. KRBR podjęła uchwałę uchylającą uchwałę z dnia 4 sierpnia 2009 r., a następnie podjęła nową uchwałę, w której przyjęła identyczne – w zestawieniu z dniem 4 sierpnia 2009 r. – uregulowania w kwestii opłaty rocznej z tytułu nadzoru – bez określania jednak, czy rozliczenie opłaty przez podmioty będzie następowało w oparciu o okresy kwartalne (to z kolei zostało usankcjonowane osobną uchwałą KRBR podjętą również w dniu 13 października 2009 r. w sprawie sposobu wnoszenia opłaty rocznej z tytułu nadzoru). Rozwiązanie to znalazło akceptację ze strony KNA.

W dniu 1 grudnia 2009 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie wysokości opłaty rocznej z tytułu nadzoru w 2010 r., pozostawiając ją na niezmiennym poziomie 1,25%, z uwzględnieniem opłaty minimalnej na poziomie 700 zł, a w dniu 29 marca 2011 r. Krajowa Rada podjęła uchwałę w sprawie wysokości opłaty rocznej z tytułu nadzoru w 2011 r., w której przyjęto analogiczne stawki, jak w roku 2010. Jednocześnie, w celu ułatwienia biegłym rewidentom wnoszenia opłaty, przyjęto osobną uchwałę określającą kwartalny sposób jej wnoszenia oraz zawierającą wzór rocznego rozliczenia.

Zgodnie z nową ustawą kompetencje do ustalania zasad podziału opłaty rocznej z tytułu nadzoru posiada KRBR, ale jednocześnie ustawa określa, iż opłata ta przeznaczona jest *„na częściowe finansowanie funkcjonowania systemu nadzoru publicznego, w tym w szczególności kosztów przygotowania regulacji prawnych, prowadzenia ewidencji biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, przeprowadzania kontroli, prowadzenia postępowania dyscyplinarnego oraz kosztów obsługi administracyjnej”* oraz że KRBR ma obowiązek corocznego przekazywania 20% rocznych opłat z tytułu nadzoru, należnych od podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych wykonujących czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego, na rachunek budżetu państwa. W tej sytuacji prawnej ustalanie zasad podziału opłaty rocznej z tytułu nadzoru przez KRBR ograniczyło się do podejmowania przez Radę uchwał w sprawie zatwierdzenia planów finansowych Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kolejne lata kalendarzowe.

Więcej informacji na temat sytuacji finansowej KIBR w minionej kadencji znajduje się w załącznikach nr 10 i nr 11 do sprawozdania.

W uprzednim stanie prawnym wysokość opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych określała Krajowa Rada na podstawie zasad uchwalonych przez Zjazd (*uchwała nr 5 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2002 r. w sprawie zasad ustalania składki członkowskiej biegłych rewidentów oraz zasad ustalania opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru zmieniona uchwałą nr 2 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2007 r.*). Opłata ta nie mogła być wyższa niż równowartość 100 euro. W minionej kadencji, na podstawie przepisów prawa obowiązujących do dnia 5 czerwca 2009 r., KRBR określiła wysokość opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w latach 2008 i 2009 na kwotę będącą równowartością 100 euro, ustaloną według średniego kursu Narodowego Banku

Polskiego z dnia podjęcia decyzji o wpisie podmiotu na listę pomiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

W nowym stanie prawnym wysokość opłaty ustala nadal Rada, ale bez opierania się o zasady zjazdowe (ustalanie zasad powyższych opłat nie należy już do kompetencji Zjazdu). Zgodnie z nową ustawą opłata z tytułu wpisu na listę podmiotów nie może przekraczać 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa GUS za poprzedni rok kalendarzowy. W związku z powyższym Krajowa Rada była zmuszona do dokonania zmian wysokości powyższej opłaty w roku 2009 r. Pierwszej zmiany dokonano w dniu 1 czerwca 2009 r. (w zmianie tej określono 1 czerwca 2009 r., jako dzień na który należy dokonać przeliczenia równowartości 100 euro). Zmiana ta miała umożliwić przyszłym podmiotom uprawnionym składanie wniosków o wpis na listę (poprzedni stan prawny określał, że podmiot dokonuje opłaty po wpisaniu na listę podmiotów w kwocie będącej równowartością 100 euro na dzień podjęcia decyzji o wpisie podmiotu na listę; nowy stan prawny określa, że pomiot dokonuje opłaty przed wpisem na listę). Przyjęta przez Krajową Radę uchwała obowiązywała w okresie od dnia 1 czerwca 2009 r. do dnia 23 czerwca 2009 r., kiedy to przyjęto – już na podstawie nowej ustawy – wysokość opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w kwocie 500 zł.

W dniu 1 grudnia 2009 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie wysokości opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w 2010 r., pozostawiając opłatę na niezmiennym poziomie 500 zł., a w dniu 29 marca 2011 r. w sprawie wysokości opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w 2011 r. określając kwotę opłaty także na poziomie 500 zł.

Określanie wysokości składek członkowskich biegłych rewidentów

W związku z nowymi przepisami zmianie uległa wysokość składki członkowskiej biegłych rewidentów. W poprzednim stanie prawnym wysokość składki ustalana była przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w oparciu o zasady uchwalone przez Zjazd. Zgodnie z zasadami z 2002 r. (*uchwała nr 5 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2002 r. w sprawie zasad ustalania składki członkowskiej biegłych rewidentów oraz zasad ustalania opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i opłaty rocznej z tytułu nadzoru zmieniona uchwałą nr 2 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2007 r.*) wysokość rocznej składki nie mogła przekraczać równowartości 80 euro (ustalonej wg średniego kursu NBP) oraz była zróżnicowana w zależności od tego, czy biegły rewident był wpisany wyłącznie do rejestru (składka niższa), czy także na listę (czyli wykonywał zawód). Składka wynosiła w 2008 r. i 2009 r. odpowiednio: dla biegłych rewidentów z rejestru – 30 zł kwartalnie, a dla biegłych rewidentów wykonujących zawód – 70 zł kwartalnie. Jednocześnie ustalono możliwość opłacania niższej składki członkowskiej, w wysokości 5 zł kwartalnie, dla biegłych rewidentów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, finansowej lub rodzinnej, na podstawie udokumentowanego wniosku biegłego rewidenta, po uzyskaniu zgody KRBR, oraz dla biegłych rewidentów wpisanych wyłącznie do rejestru, utrzymujących się wyłącznie ze świadczeń społecznych, którzy ukończyli 65 lat i złożyli stosowne oświadczenie.

W nowym stanie prawnym o wysokości składki decyduje również Krajowa Rada Biegłych Rewidentów na podstawie zasad ustalonych przez Zjazd, jednakże z uwagi na to, że biegli rewidentzi nie są już wpisywani na listę podmiotów uprawnionych, zasady zjazdowe z roku 2002 – w części uzależniającej wysokość składki od wpisu na ww. listę straciły moc i wymagały dostosowania do nowej ustawy. Już przed przyjęciem nowych zasad przez Nadzwyczajny Zjazd Krajowa Rada nie mogła różnicować składki w zależności od wpisu biegłego rewidenta na listę, ponieważ wszyscy biegli rewidentzi wpisani są wyłącznie do rejestru. W związku z powyższym w dniu 23 czerwca 2009 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie ustalenia wysokości składki członkowskiej biegłych rewidentów w II półroczu 2009 r., w której ustalono wysokość składki na 70 zł kwartalnie, jednocześnie pozostawiając możliwość opłacenia jej w niższej wysokości 5 zł kwartalnie wg dotychczasowych zasad.

W dniu 21 marca 2010 r. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów podjął uchwałę Nr 6 w sprawie zasad ustalania składek członkowskich biegłych rewidentów (podjęta przez Zjazd uchwała w dniu 24 listopada 2009 r. spotkała się z zastrzeżeniami KNA, o czym mowa w początkowej części sprawozdania). Zjazd przyjął, że roczna składka członkowska biegłego rewidenta nie może przekraczać 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok kalendarzowy poprzedzający rok ustalania składki, a także dał umocowanie dla KRBR do wyrażania zgody, w wyjątkowych przypadkach, po złożeniu uzasadnionego i udokumentowanego wniosku przez biegłego rewidenta, niewykonującego zawodu, niebędącego członkiem organów podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, znajdującego się w trudnej sytuacji zdrowotnej, finansowej lub rodzinnej, na opłacenie niższej składki członkowskiej w wysokości ustalonej przez Krajową Radę na dany rok. Zjazd zdecydował także, że niższa składka członkowska przysługuje również biegłym rewidentom utrzymującym się wyłącznie ze świadczeń emerytalnych albo rentowych, niewykonującym zawodu biegłego rewidenta, niebędącym członkami organów podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. KRBR została zobligowana do określenia w formie uchwały szczegółowych zasad i wzorów wymaganych oświadczeń biegłych rewidentów, ubiegających się o prawo do opłacania niższej składki członkowskiej. Jednocześnie Zjazd określił, że wysokość składki członkowskiej obowiązującej w 2010 r. ma zostać ustalona do końca czerwca 2010 r. W związku z powyższym KRBR w dniu 1 czerwca 2010 r. podjęła uchwałę w sprawie wysokości składki członkowskiej biegłych rewidentów w 2010 r., w której określono wysokość rocznej składki na kwotę 300 zł (tj. 75 zł kwartalnie), natomiast niższej składki na kwotę 20 zł (tj. 5 zł kwartalnie). Jednocześnie w tym dniu podjęto uchwałę w sprawie sposobu dokonywania wpłaty składki członkowskiej, w której ustalono, że opłata składki następuje w okresach kwartalnych. W dniu 22 czerwca 2010 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia procedur obowiązujących przy ubieganiu się o niższą składkę członkowską biegłych rewidentów.

W dniu 8 marca 2011 r. KRBR podjęła uchwałę w sprawie wysokości składki członkowskiej biegłych rewidentów w 2011 r., określając wysokość rocznej składki na kwotę 320 zł (tj. 80 zł kwartalnie) oraz niższej składki na kwotę 20 zł (tj. 5 zł kwartalnie).

Rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego planu finansowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i sprawozdania z jego wykonania oraz zatwierdzanie rocznych planów finansowych regionalnych oddziałów KIBR

Zgodnie z uchwałą nr 7 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2010 r. w sprawie podstawowych zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów podstawą gospodarki finansowej Izby jest roczny plan finansowy zatwierdzany przez Krajową Radę na każdy rok obrotowy, nie później niż do dnia 31 marca danego roku. KRBR została zobowiązana do ustalenia w formie uchwały wzoru planu finansowego Izby, którego częścią jest wzór planu dla oddziałów. Zgodnie z zasadami gospodarki finansowej Izby Krajowa Rada zatwierdza projekt planu finansowego na I kwartał danego roku obrotowego do dnia 31 grudnia poprzedniego roku na podstawie projektów planów przedstawianych do końca listopada przez organy KIBR. W minionej kadencji, w okresie obowiązywania zasad gospodarki finansowej KIBR (uchwała nr 2 z dnia 29 czerwca 2003 r. V Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów zmieniona uchwałą nr 3 VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 30 czerwca 2007 r.) KRBR podjęła uchwały w sprawie: zmiany uchwały w sprawie zatwierdzenia planu finansowego KIBR na 2007 r., zatwierdzenia planu finansowego KIBR na 2008 r. i 2009 r. Po wejściu w życie podstawowych zasad gospodarki finansowej KIBR uchwalonych przez Zjazd w dniu 22 marca 2010 r. (podjęta przez Zjazd uchwała w dniu 24 listopada 2009 r. spotkała się z zastrzeżeniami KNA, o czym mowa w początkowej części sprawozdania) Krajowa Rada podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia wzoru rocznego planu finansowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, a następnie podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia planu finansowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na 2010 r. oraz w sprawie zatwierdzenia projektu planu finansowego na I kwartał 2011 r. Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1994 r. *o biegłych rewidentach i ich samorządzie* sprawozdanie finansowe KIBR zatwierdzała KRBR, a następnie przedkładała je Ministrowi Finansów. Nowa ustawa również pozostawia zatwierdzanie sprawozdań finansowych KIBR Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów oraz określa, że jest ono – po pozytywnym zaopiniowaniu przez Krajową Komisję Rewizyjną – przekazywane Komisji Nadzoru Audytowego za każdy rok obrotowy w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego. Natomiast zgodnie z podstawowymi zasadami gospodarki finansowej KIBR (uchwalonymi przez Nadzwyczajny Zjazd) decyzję o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Rada podejmuje w formie uchwały, z uwzględnieniem opinii Krajowej Komisji Rewizyjnej. Zatwierdzone sprawozdania finansowe, wraz z opinią Krajowej Komisji Rewizyjnej, Rada podaje do wiadomości członków Izby poprzez ich publikację na stronie internetowej KIBR.

Sprawozdania finansowe Krajowej Izby Biegłych Rewidentów za lata 2007-2009 były corocznie badane przez Krajową Komisję Rewizyjną. Krajowa Komisja Rewizyjna z każdego badania sporządzała protokół oraz ocenę sprawozdania finansowego. Z ocen sprawozdań finansowych za lata 2007-2009 wynikało, że były one sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Każda z tych ocen zawierała stwierdzenie, że sprawozdanie finansowe może być przyjęte przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. Krajowa Rada, po zapoznaniu się z oceną Krajowej Komisji Rewizyjnej, podejmowała uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego KIBR oraz – w przypadku sprawozdań finansowych za lata 2007 i 2008 – o podziale zysku z przeznaczeniem

na fundusz podstawowy. Podstawowe zasady gospodarki finansowej uchwalone przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów w 2010 r. określiły, że po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego KIBR nadwyżka jest zaliczana do przychodów kolejnego roku obrotowego, a niedobór do kosztów kolejnego roku obrotowego. Powyższe zasady rozliczenia wyniku finansowego dotyczą także oddziałów. Sprawozdania finansowe KIBR, wraz z oceną Krajowej Komisji Rewizyjnej, zamieszczane były na stronie internetowej samorządu. Przedstawiona procedura badania, oceny i zatwierdzania będzie zastosowana także do sprawozdania finansowego KIBR za rok 2010.

Dane bilansowe na dni kończące lata 2007-2010 według istotnych elementów aktywów i pasywów przedstawiono w załączniku nr 10 do sprawozdania, a skrócone rachunki zysków i strat za lata 2007-2010 w załączniku nr 11.

Prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów V kadencji kontynuowała wydawanie biuletynu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i informatorów dla kandydatów na biegłych rewidentów.

- Poza kontynuacją wydawania biuletynu KIBR, Rada wydawała w formie książek:
- referaty napisane na doroczne konferencje audytingu,
 - materiały szkoleniowe do obowiązkowego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów,
 - „*Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej i Kontroli Jakości 2009*” (wspólnie z SKwP),

oraz publikację z okazji jubileuszu X Dorocznej Konferencji Audytingu.

W okresie sprawozdawczym wydano także broszurę informacyjną o samorządzie (w wersji polsko i anglojęzycznej – 2008 r.), a także zaplanowano wydanie raportu podsumowującego najważniejsze wydarzenia kadencji (publikacja przewidywana jest na czerwiec 2011 r.).

W minionej kadencji KRBR była organizatorem licznych szkoleń, o których mowa w początkowej części sprawozdania.

Więcej informacji o działalności wydawniczej i szkoleniowej KIBR zamieszczono w załączniku nr 9 do sprawozdania.

Opiniowanie projektów aktów normatywnych z dziedziny prawa gospodarczego

Działania Rady w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych w dziedzinie prawa gospodarczego zaprezentowano w pkt XV załącznika nr 3 do sprawozdania.

Podejmowanie uchwał o nakładaniu na podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych kary pieniężnej i o zakazie wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres od 6 miesięcy do lat 3, w przypadkach przewidzianych w ustawie

W minionej kadencji KRBR nie podjęła żadnej uchwały o nałożeniu na podmiot uprawniony kary pieniężnej, ani uchwały o zakazie wykonywania czynności rewizji finansowej.

Podejmowanie innych uchwał, które uzna za celowe do właściwego funkcjonowania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów

W okresie sprawozdawczym KRBR podejmowała szereg uchwał, które były konieczne ze względu na właściwe funkcjonowanie samorządu. Do najważniejszych należały uchwały związane ze zwołaniem Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w 2009 r. (uchwała z dnia 3 sierpnia 2009 r.) oraz zwołaniem VII Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w 2011 r. (uchwała z dnia 11 maja 2010 r.).

Decydujące znaczenie miała także uchwała w sprawie zasad finansowania regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów (podjęta w dniu 1 czerwca 2010 r.), o której była już mowa w początkowej części sprawozdania.

Jako uchwały o szczególnie istotnym znaczeniu należy wymienić regulamin działania regionalnych oddziałów KIBR (z dnia 5 października 2010 r.), podjęty na podstawie statutu KIBR po zasięgnięciu opinii regionów (m.in. w tej sprawie odbyło się – we wrześniu 2010 r. – spotkanie z przedstawicielami RO KIBR w Jachrance k. Warszawy), a także regulamin gospodarki finansowej KIBR z dnia 13 lipca 2010 r. Uchwała ta spotkała się jednak z zastrzeżeniami ze strony KNA, która m.in. uznała, że najpierw powinny być uchwalone regulaminy: działania KRBR oraz organizacyjny Biura KIBR, a następnie regulamin gospodarki finansowej. W związku z powyższym KRBR uchyliła w dniu 14 września 2010 r. przedmiotową uchwałę.

W związku z uchwaleniem przez Nadzwyczajny Zjazd podstawowych zasad gospodarki finansowej KIBR, które określają, iż dokonywanie wydatków jednorazowych powyżej kwoty corocznie ustalanej uchwałami Krajowej Rady powinno być poprzedzone procedurą przetargową oraz dają KRBR kompetencje do określania zasad przeprowadzania przetargów, Rada podjęła uchwałę w sprawie zasad przeprowadzania przetargów (z dnia 13 lipca 2010 r.), a następnie uchwały w sprawie ustalenia kwot w 2010 r. i 2011 r., powyżej których przeprowadzana jest procedura przetargowa.

Kolejną ważną uchwałą było przyjęcie wzoru rocznego sprawozdania z działalności regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Zgodnie ze statutem KIBR regionalne rady składają KRBR roczne sprawozdania w terminie 60 dni po zakończeniu roku.

Ponadto KRBR, wykonując wnioski Krajowej Komisji Rewizyjnej, zgłaszane na podstawie przeprowadzonych kontroli finansowych działalności KIBR, podjęła w 2010 r. uchwały w sprawie przekształcenia spółdzielczego własnościowego prawa w odrębną własność do lokali w Warszawie: przy ul. Dzikiej 19/23 (lokal użytkowany

przez Komisję Egzaminacyjną) oraz ul. Wolność 7 (lokal użytkowany przez RO KIBR Warszawa).

Wykaz załączników do sprawozdania z działalności Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w kadencji 2007-2011

- nr 1 – Skład osobowy Krajowej Rady Biegłych Rewidentów V kadencji
- nr 2 – Komisje Krajowej Rady Biegłych Rewidentów V kadencji
- nr 3 – Wykonywanie uchwały VI Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w sprawie programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów na kadencję 2007-2011
- nr 4 – Ustanawianie krajowych standardów rewizji finansowej i ustanawianie zasad wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych
- nr 5 – Ustanawianie dokumentów związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów na biegłych rewidentów
- nr 6 – Prowadzenie ewidencji biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych
- nr 7 – Biegli rewidentci wpisani do rejestru biegłych rewidentów – stan na dzień 31.03.2011 r. (według regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów)
- nr 8 – Podmioty wpisane na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych – stan na dzień 31.03.2011 r. (według regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów)
- nr 9 – Działalność wydawnicza i szkoleniowa
- nr 10 – Stany głównych grup aktywów i pasywów bilansu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów za lata 2007-2010 (w tys. zł)
- nr 11 – Skrócone rachunki zysków i strat Krajowej Izby Biegłych Rewidentów za lata 2007-2010 (w tys. zł)
- nr 12 – Organizowanie dorocznych konferencji audytingu
- nr 13 Wdrażanie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym
- nr 14 Działania w zakresie public relations